

Promemoria

Klimat- och näringslivsdepartementet

Genomförande av slutsatser om bästa tillgängliga teknik för textilindustrin

KN2023/02541

Maj 2023

Innehåll

1	Promemorians huvudsakliga innehåll.....	4
2	Författningsförslag	5
2.1	<i>Förslag till förordning om ändring i industriutsläppsförordningen (2013:250).....</i>	<i>5</i>
3	Ärendet	9
4	Industriutsläppsdirektivet och hur slutsatser om bästa tillgängliga teknik utarbetas	11
5	Nuvarande genomförande av industriutsläppsdirektivet och BAT-slutsatser i svensk rätt	13
6	Genomförande av slutsatser om bästa tillgängliga teknik	15
7	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	16
8	Konsekvenser	19

1 Promemorians huvudsakliga innehåll

Promemorian innehåller förslag på nya bestämmelser i industriutsläppsförordningen (2013:250). Ändringarna behövs för att genomföra Europeiska kommissionens genomförandebeslut (EU) 2022/2508 av den 9 december 2022 om fastställande av BAT-slutsatser för textilindustrin, i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU om industriutsläpp. Industriverksamheter som omfattas av bilaga 1 till direktivet ska använda teknik som på ett effektivt sätt förhindrar eller begränsar skadliga utsläpp till luft eller vatten. Tekniken ska vara den bästa som finns att tillgå. Enligt direktivet är bästa tillgängliga teknik den mest effektiva och avancerade som finns tillgänglig för att uppnå en hög allmän skyddsnivå för miljön som helhet. För att bestämma vilken teknik som är den bästa antar Europeiska kommissionen genomförandebeslut, så kallade BAT-slutsatser (Best Available Technique Conclusions).

2 Författningsförslag

2.1 Förslag till förordning om ändring i industriutsläppsförordningen (2013:250)

Härigenom föreskrivs i fråga om industriutsläppsförordningen (2013:250) att det ska införas två nya paragrafer, 2 kap. 81–82 §§, och närmast före 2 kap. 81 § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

*[för förslag till rubrik:
Behandling av järnbaserade
metaller*

samt till nya 73–78 §§:

*se remittering i dnr
KN2023/01178 om genomför-
ande av BAT-slutsatser för
industri för behandling av
järnbaserade metaller]*

[för förslag till rubrik:

*Rening och hantering av avgaser
inom den kemiska sektorn*

samt till nya 79–80 §§:

*se remittering i dnr
KN2023/01184]*

Textilindustrin

81 §

Europeiska kommissionens genomförandebeslut (EU) 2022/2508 av den 9 december 2022 om fastställande av BAT-slutsatser för textilindustrin, i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU om industriutsläpp, offentliggjordes i Europeiska unionens officiella tidning den 20 december 2022. Bilagan till beslutet innehåller slutsatser om bästa tillgängliga teknik för

1. verksamheter som omfattas av 6 kap. 1 § miljöprövningsförordningen (2013:251), och

2. verksamheter som omfattas av 28 kap. 3 § miljöprövningsförordningen och utför rening av avloppsvatten från verksamheter som avses i 1.

82 §

De slutsatser som avses i 81 § anger utsläppsvärden i fråga om

1. direkta utsläpp av adsorberbara organiskt bundna halogener, kemisk syreförbrukning, oljeindex, zink, totalkväve, totalt organiskt kol, totalfosfor och totalt suspenderat material (tabell 1.3) samt indirekta utsläpp av adsorberbara organiskt bundna halogener, oljeindex och zink (tabell 1.4),

2. direkta utsläpp av antimon (tabell 1.3) och indirekta utsläpp av antimon (tabell 1.4) vid förbehandling eller färgning av textila material av polyester,

3. direkta utsläpp av antimon (tabell 1.3) och indirekta utsläpp av antimon (tabell 1.4) vid efterbehandling med flamskyddsmedel innehållande antimontrioxid,

4. direkta utsläpp av krom (tabell 1.3) och indirekta utsläpp av krom (tabell 1.4) vid färgning med krombetningsmedel eller färger som innehåller krom,

5. direkta utsläpp av koppar och nickel (tabell 1.3) och indirekta utsläpp av koppar och nickel (tabell 1.4) vid färgning eller tryckning med färger,

6. direkta utsläpp av sulfid som lätt frigörs (tabell 1.3) och indirekta utsläpp av sulfid som lätt frigörs (tabell 1.4) vid färgning med svavelfärger,

7. kanaliserade utsläpp till luft av flyktiga organiska föreningar och formaldehyd vid beläggning (tabell 1.5),

8. kanaliserade utsläpp till luft av flyktiga organiska föreningar och formaldehyd vid tryckning (tabell 1.5),

9. kanaliserade utsläpp till luft av flyktiga organiska föreningar och formaldehyd vid svedning (tabell 1.5),

10. kanaliserade utsläpp till luft av flyktiga organiska fören-

ingar och formaldehyd vid efterbehandling (tabell 1.5),

11. kanaliserade utsläpp till luft av formaldehyd vid flamlaminering (tabell 1.5),

12. kanaliserade utsläpp till luft av flyktiga organiska föreningar vid färgning (tabell 1.5),

13. kanaliserade utsläpp till luft av flyktiga organiska föreningar vid laminering (tabell 1.5),

14. kanaliserade utsläpp till luft av flyktiga organiska föreningar vid termofixering eller värmefixering (tabell 1.5),

15. kanaliserade utsläpp till luft av stoft från svedning och värmebehandling, med undantag för termofixering och värmefixering (tabell 1.6), och

16. kanaliserade utsläpp till luft av ammoniak från beläggning, tryckning och efterbehandling samt värmebehandling i samband med de processerna (tabell 1.7).

Denna förordning träder i kraft den 15 december 2023.

3 Ärendet

Naturvårdsverket lämnade i en promemoria den 23 februari 2023 förslag på nya bestämmelser i industriutsläppsförordningen (2013:250) för att genomföra kommissionens genomförandebeslut (EU) 2022/2508 av den 9 december 2022 om fastställande av BAT-slutsatser för textilindustrin (BAT TXT), i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU om industriutsläpp (KN2023/02541).

Förslagen i denna promemoria syftar till att ta om hand Naturvårdsverkets förslag och genomföra BAT-slutsatserna i svensk rätt. Naturvårdsverkets författningsförslag har omarbetats något.

Naturvårdsverket har den 23 februari 2023 även lämnat förslag på nya bestämmelser i industriutsläppsförordningen för att genomföra kommissionens genomförandebeslut (EU) 2022/2427 av den 6 december 2022 om fastställande av BAT-slutsatser för rening och hantering av avgaser inom den kemiska sektorn (BAT WGC), se ärende KN2023/01184. Naturvårdsverket har den 3 februari 2023 också lämnat förslag på nya bestämmelser i samma förordning för att på samma sätt genomföra kommissionens genomförandebeslut (EU) 2022/2110 av den 11 oktober 2022 om fastställande av BAT-slutsatser för industri för behandling av järnbaserade metaller (BAT FMP), i enlighet med direktiv 2010/75/EU om industriutsläpp, se ärende KN2023/01178. Förslag för att genomföra de BAT-slutsatserna på motsvarande sätt som föreslås i denna promemoria har skickats ut för remissynpunkter.

4 Industriutsläppsdirektivet och hur slutsatser om bästa tillgängliga teknik utarbetas

Industriverksamheter inom Europeiska unionen som omfattas av bilaga I till Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU av den 24 november 2010 om industriutsläpp (samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar), det så kallade industriutsläppsdirektivet, ska använda teknik som på ett effektivt sätt förhindrar eller begränsar skadliga utsläpp till luft eller vatten. Tekniken ska vara den bästa som finns att tillgå. Enligt direktivet är bästa tillgängliga teknik den mest effektiva och avancerade som finns tillgänglig för att uppnå en hög allmän skydds nivå för miljön som helhet. För att bestämma vilken teknik som är den bästa antar Europeiska kommissionen genomförandebeslut, så kallade BAT-slutsatser (Best Available Technique Conclusions).

Arbetet med att ta fram förslag till BAT-slutsatser leds av Europeiska IPPC-byrån (EIPPCB) i Sevilla. I den tekniska arbetsgrupp där förslagen arbetas fram finns representanter för medlemsstaterna, miljöorganisationer och industriorganisationer. Naturvårdsverket deltar i arbetsgruppen som representant för Sverige.

Naturvårdsverket har med hjälp av branschen lämnat in dataunderlag från fyra svenska textilfärgerier, från svensk forskning och utveckling samt delat erfarenheter till EIPPCB från miljötillsynen. I den tekniska arbetsgruppen har representanter för medlemsstaterna, vissa europeiska miljöorganisationer och industriorganisationer deltagit. Naturvårdsverket har deltagit som svensk representant i enlighet med instruktion från Regeringskansliet.

BAT-slutsatserna för textilindustrin förkortas vanligen BAT-TXT från engelskans Textiles Industry. De beslutades den

9 december 2022 och publicerades i EU:s officiella tidning den 20 december 2022.

5 Nuvarande genomförande av industriutsläppsdirektivet och BAT-slutsatser i svensk rätt

Industriutsläppsdirektivet genomförs huvudsakligen med bestämmelser i miljöbalken, se t.ex. propositionen Nya regler för industriutsläpp (prop. 2012/13:35), industriutsläppsförordningen (2013:250), bestämmelser om tillståndsplikt i miljöprövningsförordningen (2013:251) och de s.k. sektorsförordningarna, dvs. förordningen (2013:252) om stora förbränningsanläggningar, förordningen (2013:253) om förbränning av avfall, förordningen (2013:254) om användning av organiska lösningsmedel och förordningen (2013:254) om produktion av titandioxid.

Industriutsläppsverksamhet definieras i 1 kap. 2 § industriutsläppsförordningen som en verksamhet som är tillståndspliktig eller omfattas av ett tillstånd enligt miljöprövningsförordningen med en verksamhetskod som slutar med -i. Dessa verksamheter ska motsvara de som anges i bilaga I till industriutsläppsdirektivet och bestämmelserna i miljöprövningsförordningen genomför på så sätt tillståndsplikten för verksamheter i bilaga I i svensk rätt.

BAT-slutsatserna under industriutsläppsdirektivet genomförs med bestämmelser i första och andra kapitlet i industriutsläppsförordningen. I första kapitlet finns en definition av sådana slutsatser och där regleras även när slutsatserna ska börja tillämpas. I andra kapitlet anges de genomförandebeslut som de olika slutsatserna har fastställts i och när de offentliggjordes i Europeiska unionens officiella tidning (EUT). Dagen för offentliggörande och om slutsatserna avser den huvudsakliga industriverksamheten på en anläggning eller en sidoverksamhet har betydelse för när slutsatserna börjar gälla för verksamheterna. I andra kapitlet anges även vilken sorts

produktion och utsläpp som slutsatserna gäller för och var i slutsatserna utsläppsvärden finns.

Naturvårdsverket har tagit fram en generell vägledning om industriutsläppsbestämmelserna (Naturvårdsverkets rapport 6702, som publicerades i januari 2016 och som har uppdaterats i maj 2022). Det finns även vägledning i förordningsmotiven till industriutsläppsförordningen (Fm 2013:1).

På Naturvårdsverkets webbplats länkas till beslutade slutsatser, däribland de nu aktuella. Naturvårdsverket avser att komplettera med ytterligare vägledning om slutsatserna, såsom slutsatsernas tillämpningsområde, i den omfattning som bedöms nödvändig. Naturvårdsverket har tagit fram en generell vägledning om industriutsläppsbestämmelser och har även en specifik vägledning om textilproduktion, se webbsidan [Textilproduktion på naturvardsverket.se](http://naturvardsverket.se).

Tillsynsmyndigheterna för verksamheter som omfattas av BAT-TXT har informerats om att slutsatserna har beslutats av Naturvårdsverket i enlighet med 2 kap. 1 § industriutsläppsförordningen.

6 Genomförande av slutsatser om bästa tillgängliga teknik

Förslag: Slutsatser om bästa tillgängliga teknik för textilindustrin ska genomföras i industriutsläppsförordningens andra kapitel med en bestämmelse om slutsatserna och vilka verksamheter som omfattas och efterföljande bestämmelser som anger var i slutsatserna som utsläppsvärden anges.

Skälen för förslaget: Förslaget berör verksamhetsutövare som har tillstånd enligt eller som omfattas av tillståndsplikten i 6 kap. 1 § miljöprövningsförordningen (2013:251). Det inkluderar den som har en anläggning för förbehandling eller färgning av mer än 10 ton textiltfibrer eller textilier per dygn eller mer än 2 500 ton textiltfibrer eller textilier per kalenderår, verksamhetskod 17.10-i. Förslaget berör även verksamheter som utför rening av avloppsvatten från ovanstående verksamheter och omfattas av tillståndsplikten i 28 kap. 3 § miljöprövningsförordningen.

Naturvårdsverket bedömer utifrån de uppgifter om verksamhetskoder som framgår av Svenska Miljörapporteringsportalen (SMP) att tre anläggningar med verksamhetskod 17.10-i (6 kap. 1 § miljöprövningsförordningen), kan komma att omfattas av aktuella slutsatser. Två av dessa ligger i Västra Götalands län och en i Skåne län. Naturvårdsverket bedömer att ingen anläggning med verksamhetskod 90.15-i (28 kap. 3 § miljöprövningsförordningen) kan komma att omfattas av slutsatserna.

Sverige måste genomföra BAT-slutsatserna och det bör ske på samma sätt som tidigare BAT-slutsatser genomförts.

7 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Förslag: Bestämmelserna ska träda i kraft den 15 december 2023.
Bedömning: Det finns inget behov av övergångsbestämmelser.

Skälen för förslaget: Slutsatser om bästa tillgängliga teknik för verksamheter vars huvudsakliga industriutsläppsverksamhet omfattas av slutsatserna ska följas senast den dag som inträffar fyra år efter det att slutsatserna offentliggjordes i Europeiska unionens officiella tidning, EUT (se 1 kap. 8 och 10 §§ industriutsläppsförordningen). BAT-slutsatserna för textilindustrin (BAT-TXT) offentliggjordes den 20 december 2022 och ska därmed följas senast den 20 december 2026 för dessa verksamheter. Om slutsatserna utgör sidoslutsatser för en verksamhet ska verksamheten följa dem fyra år efter det att nya slutsatser för verksamhetens huvudsakliga verksamhet har publicerats i EUT.

Förordningsändringen bör träda i kraft så snart som möjligt, vilket bedöms vara den 15 december 2023.

Det kan noteras att redan för verksamhetsåret efter det att BAT-slutsatser offentliggjorts, i detta fall fr.o.m. verksamhetsåret 2023, ska verksamhetsutövare vars huvudsakliga industriutsläppsverksamhet omfattas av slutsatserna i miljörapporten redovisa hur de följer slutsatserna. Om de inte uppnår kraven i slutsatserna ska verksamhetsutövaren redovisa vilka åtgärder de planerar att genomföra för att uppnå dem (se 5 b § Naturvårdsverkets föreskrifter [NFS 2016:8] om miljörapport). En miljörapport ska avges senast den 31 mars varje år för föregående verksamhetsår. Det är därför en fördel om förordningsändringarna träder i kraft innan rapporteringarna ska göras, dvs. innan den 31 mars 2024. Det minimerar eventuella

oklarheter i tillämpningsområdet och frågor om vilka verksamhetsutövare som har en skyldighet att rapportera.

Det bör framhållas att ikraftträdandet av förordningsändringarna inte påverkar den tidpunkt då verksamhetsutövare måste följa utsläppsvärden och andra försiktighetsmått i slutsatserna enligt 1 kap. 8 och 10 §§ industriutsläppsförordningen.

Det finns inget behov av övergångsbestämmelser.

8 Konsekvenser

Naturvårdsverket har, utifrån de uppgifter om verksamhetskoder som framgår av Svenska Miljörapporteringsportalen (SMP), bedömt att tre anläggningar, med provningskod 17.10-i (6 kap. 1 § miljöprovningsförordningen), kan komma att omfattas av aktuella slutsatser. Två av dessa ligger i Västra Götalands län och en i Skåne län. Naturvårdsverket bedömer att ingen anläggning med provningskod 90.15-i (28 kap. 3 § miljöprovningsförordningen) kan komma att omfattas av slutsatserna.

Generellt gör Naturvårdsverket bedömningen att vissa BAT-slutsatser kan leda till behov av förändrade kontroller och mätningar eller åtgärder för utsläpps begränsning. Bilden av vilka konsekvenser slutsatserna får blir sannolikt tydligare av den redovisning som berörda verksamheter kommer att göra i miljörapporterna för verksamhetsåret 2023 (vilka lämnas in i mars 2024). Bestämmelserna i BAT-slutsatserna med krav på miljöledningssystem, övervakning och liknande kan till exempel innebära vissa administrativa kostnader för berörda anläggningar. Naturvårdsverket bedömer att kostnaderna är av begränsad omfattning eftersom berörda anläggningar redan i dag omfattas av miljöbalkens bestämmelser och tillhörande förordningar som reglerar egenkontroll för övervakning samt begränsningar av utsläpp.

De flesta bindande begränsningsvärden i BAT-slutsatserna, särskilt när det gäller utsläpp till luft, torde leda till mätningar och ytterligare skyddsåtgärder i form av ytterligare rening, justering i befintlig reningsutrustning eller processinterna åtgärder på minst två av anläggningarna. Naturvårdsverket har svårt att bedöma kostnaderna för detta men kan konstatera att det finns möjligheter till undantag från sådana BAT-slutsatser enligt industriutsläppsförordningen under vissa förutsättningar i de fall oproportionerliga kostnader kan uppstå.

Hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken gäller och tillståndsprovning kommer att ske på samma vis som tidigare. Hur samspelet mellan dessa parallella lagstiftningar bör ske är en fråga som Naturvårdsverket vägleder om i den generella IED-vägledningen som nämnts ovan. Naturvårdsverket har tagit fram en vägledning om bland annat klassificering av textila verksamheter enligt miljöprövningsförordningen. Vägledningen är även tillämplig för de verksamheter som är industriutsläppsverksamheter.